

PAUSEN

De column 'Hersenspinzel' wordt geschreven door Augustinus voor KBO-PCOB-Goes en verschijnt digitaal 2 x per maand

Nee, beste lezer(es), verwacht van mij hier geen vrome verhandeling over de hoogste chef van de R.K. Kerk, de Paus. Als lekengelovige mis ik daarvoor de kennis en wist/weet ik niet waar hij zich in het dagelijkse leven mee bezighoudt. Mijn vermoeden is dat het wel allerlei geloofsonderwerpen zullen zijn of benoemingen van allerlei kerkelijke functionarissen als bisschoppen, kardinalen, kanunniken en andere wel of niet gewijde medewerk(st)ers. En hij zal toch ook niet de hele dag door bidden en de Heer aanroepen.

Ik heb wel altijd interesse gehad in de R.K. Kerk. Als jonge jongen droeg ik in de berging in de tuin van mijn ouderlijk huis regelmatig Missen op. Ook vrienden van me deden daaraan mee. Ik had van hout- en boardafval zelfs een altaartje dat in die berging naast het kolenhok stond. De liturgische kleding bestond uit met veiligheidsspelden aan elkaar gespelde theedoeken. We beperkten ons niet tot één soort eredienst. Nee, als er ergens een dode vogel was gevonden werd die met de daarbij behorende rituelen netjes “kerkelijk” begraven.

In die tijd leerde ik heel wat Latijnse en Nederlandse liturgische teksten en liederen uit mijn hoofd. Als ik ze nu via radio of TV weer hoor, kan ik de tekst vaak nog (deels) meezingen. Die kerkelijke neigingen ontsproten uit de opvoeding die ik van mijn ouders kreeg. Niet dat ik die erg streng vond/vindt, want mijn ouders hebben hun kinderschaar goed en degelijk opgevoed en daar hoorde het geloof in hun ogen gewoon bij. In die “kerkelijke jaren” wilde ik ook priester worden. Maar toen ik “rijp” was om eventueel het seminarie te

bezoeken, was er van die religieuze neigingen niet veel meer over.

Wel heb ik altijd interesse gehouden in de Kerk en wat daarin omging en nog omgaat.

Zo ook bij het overlijden van paus Franciscus en de installatie van paus Leo XIV. De gang van zaken daarbij boeide me als alledaagse gelovige uitermate. Want het is toch interessant hoe een eenvoudige kardinaal na rijp beraad zo maar ineens tot de grote baas van de Rooms Katholieke Kerk wordt gekozen. Dat je tot Paus gekozen wordt en ineens een belangrijke rol gaat spelen op het wereldtoneel met de presidenten van Rusland, USA, Frankrijk, Italië, enzovoort.

Als jonge jongen leerde ik dus dat de paus de “baas” was van de Roomse kerk. Dat wat hij beslist, moe(s)t gebeuren en wel onvoorwaardelijk. Wat de paus op geloofsgebied zegt, is de volle waarheid, want hij was/is immers de aardse vervanger van de Zoon van God, Jezus. Hij wordt door de kerkleer dan ook als onfeilbaar beschouwd. Ik weet wel dat Pius XII en Johannes Paulus II daarvan zelf ook heel erg overtuigd waren en dat ook uitdroegen. Evenals de latere Benedictus XVI. Johannes XXIII en Paulus VI waren pausen die best wel veranderingen in de leer wilden bewerkstelligen, maar daarin niet slaagden. Want al worden pausen als onfeilbaar beschouwd, er waren en zijn heel wat conservatieve figuren in de kerkleiding die alles bij het oude wilden of willen houden en de pausen flink tegenstand boden/bieden. Franciscus kreeg wel het een en ander gedaan, maar niet alles wat hij wilde. Daarom wordt door de vooruitstrevende functionarissen en gewone gelovigen gehoopt dat de nieuwe paus Leo XIV daarin meer resultaat zal boeken. Ik ben benieuwd, want de “raadgevers” van de paus, ook wel Curie genoemd, zijn taaie rakkers wat dat betreft en geven zich niet snel over.

Binnen die diverse functionele figuren is er heel wat standsverschil en dat uit zich in de officiële kleding van de diverse functionarissen. Vreemd vind ik het dat de paus altijd in witte kledij rondloopt. Hij is de enige functionaris in de Kerk die dat doet. De lagere rangen lopen veelal in het zwart rond met soms een gekleurd randje aan hun toga. Bij officiële evenementen lopen de “prinsen van de kerk” in een rode toga en de gewone bisschoppen in een paarse outfit. De lagere echelons

lopen meestal in het zwart rond. Horen ze tot een aparte priestergroep (kloosterorde) in de Kerk dan dragen ze wel eens een andere kleur habijt of toga. Onderscheid moet er zijn natuurlijk.

In vroeger eeuwen had de Kerk ook veel macht en had het Vaticaan ook een groot grondoppervlak rondom Rome in bezit. De paus had toen ook veel aardse macht. Dat is allemaal ingeperkt tot wat het nu is en dat is ook goed. Maar een belangrijke wereldleider blijft hij. We hebben het bij de recente pauswisseling weer kunnen meemaken.

Waarom een kardinaal een andere naam moet aannemen als hij tot Paus gekozen wordt, kan ik niet volgen. Zijn eigen geboortenaam verdwijnt dan als het ware uit de boeken en hij moet verder met een aangenomen naam, die de gemiddelde roomse gelovige weinig zegt.

De kerkleer is, ondanks alle glitter en glamour, in de organisatie ook behoorlijk streng. Van menig nieuwe paus werd/wordt verwacht dat er wat zou/zal gaan gebeuren op het gebied van abortus, huwelijks-scheiding, priestercelebaat, een belangrijkere plaats voor de vrouw in de kerkelijke organisatie, erkenning van homo's en lesbiennes en nog meer heikele punten die allerlei modernisten en activisten willen doorvoeren. En dat alles omdat ze "niet meer van deze tijd (zouden) zijn". Maar over het algemeen blijven de resultaten achter bij de hoog gekoesterde verwachtingen. Dat wordt na het overlijden van een paus dan weer breed uitgemeten in de media.

Paus..... het lijkt mij een eenzame functie. Een beroep is het niet, want er is geen opleiding voor. En dat je het als gewoon mens kunt worden? Daar is 0,000 000 000 000 1% kans op, want om gekozen te kunnen worden, moet je priester zijn en dan weer kardinaal en jonger dan 80 jaar. En er komt ook niet ieder jaar een nieuwe paus. Dat je als paus constant "heilige vader" wordt genoemd lijkt me dat niet direct een pretje. En heb je dan nog een privéleven met je broers en zussen en andere familieleden en goede vrienden?

Paus zijn..... Het lijkt me een moeilijke functie waarin je –vind ik – veel onterechte kritiek krijgt, omdat allerlei "progressieve" betweters vinden dat je niet meer "van deze tijd" bent. Of dat conservatievelingen vinden dat je te snel gaat. Dus geloof ik liever maar gewoon zoals ik altijd heb gedaan, stort ik mijn jaarlijkse bijdrage op de daarvoor bestemde parochiële bankrekening en wens ik de paus alle goeds toe met alles wat daarbij hoort. Ook al weet je wellicht (nog) niet wat dat allemaal inhoudt.